

Veletřní listy

20 SVĚT KNIHY PRAHA mezinárodní knižní veletrh a literární festival
International Book Fair and Literary Festival BOOK WORLD PRAGUE 2014

SOBOTA
SATURDAY
17 NEDĚLE
SUNDAY
18
MAY
KVĚTEN

FAIR NEWS
INSIDE

POSLEDNÍ PRAŽAN

Prestížní Cena Jiřího Theinera je každoročně udělována společností Svět knih, s.r.o. žijící osobnosti či instituci, jež se svou prací významně podílí na šíření a propagaci české literatury v zahraničí. Letos putovala do rukou **PETERA DEMETZE**, germanisty, překladatele, spisovatele, esejisty a emeritního profesora Yaleovy univerzity, který si cenu ve svých dvaadvadesáti letech přijel osobně převzít.

V úvodu setkání Peter Demetz v krátkosti zavzpomínal na svou životní dráhu, na studentská léta v meziválečné Praze, na roky v Praze poválečné i na dobu, kdy milovanou Prahu i vlast musel opustit. „Přes hranice jsme přešli až podruhé. Německá policie nás zatkla a předala CIA, u které jsme se měli báječně. Vozili nás do amerických kasáren na jídlo a tam jsme si dopřáli

takové lahůdky, jako třeba kompot, což jsme u nás několik posledních let vůbec neznali. V Německu jsem pak pracoval pro Svobodnou Evropu a jako mnoho mých kolegů jsem se odtud vydal do Ameriky. Tam jsem už zůstal, ale s Prahou jsem své vztahy nikdy nepřerušil.“ Tato slova potvrzují jeho překlady i autorská díla, jichž je Praha hlavním motivem. „V 90. letech

celá generace amerických studentů jela do Prahy a vraceli se plni Kafky a Havla a já, přestože oba velmi ctím, jsem se jim snažil vysvětlit, že to ale není celá Praha, že má mnohem více rozměrů,“ upřesnil zrození myšlenky psát o Praze. Závěrem slavnostního setkání promluvil člen dosavadní poroty Ceny Jiřího Theinera prof. Martin C. Putna, který Petera Demetze přirovnal k „posledním Římanům“, což býval termín užívaný ve starém Římě pro lidi, kteří se hlásili k tradici něčeho podstatného, kteří zažili ideál minulosti, zlatý věk. Vzpět však toto oslovení s humorem poopravil na posledního Pražana, protože Peter Demetz zažil onen zlatý pražský věk, kdy tu v meziválečném období kvetla německo-židovsko-česká kultura. Vyprávění v diváky naplněném Literárním sále by mohlo pokračovat celé hodiny, protože Petr Demetz má na co vzpomínat, ale bylo třeba přejít k tomu hlavnímu, kvůli čemu se tu všichni sešli, k předání Ceny Jiřího Theinera. „Děkuji za vzácnou čest tu být a převzít tuto cenu“, řekl dojatý čerstvý držitel tohoto prestižního ocenění. „Čítím se velmi poctěn. Děkuji porotě, rodině Theinrových i ředitelce veletrhu Svět knihy Daně Kalinové, která vytrvale věřila, že do Prahy opravdu přijedu. Nemohl jsem ji zklamat a jsem moc rád, že jsem tu mohl s vámi být.“ JaM

Na úprku před sebou samými

V pátek v podvečer si na veletrhu dali dostaveníčko maďarští bohemisté. Rámec setkání vtiskla nedávno vydaná antologie s poetickým názvem **Na úprku před sebou samými**. Besedu plnou upřímných zpovědí moderovala Marta Pató. Účast přijali tři zástupci tří generací maďarských bohemistů – Csaba Gy. Kiss, jehož první kroky na poli překladů sahají do 60. let minulého století, István Vörös, který se překládání české literatury začal věnovat v 80. letech a Andor Mészáros, který do literatury překladačství vstoupil až v 90. letech.

Csaba Gy. Kiss se k českému jazyku dostal velmi paradoxně. Kvůli rodičům měl špatný kádrový profil a přípravou na studium češtiny chtěl zvýšit svoje šance, aby byl k vysok školskému studiu vůbec přijat. V mladém věku ho silně ovlivnily události roku 1968, které týden dokonce prožíval v Bratislavě. A právě česká literatura, film a literární tisk ze šedesátých let je jeho důležitý celoživotní inspirační zdroj. Velmi oceňuje osobnosti jako Ludvík Vaculík, Milan Kundera a Bohumil Hrabal. Celoživotně se věnuje srovnávání kultur a národních stereotypů země střední Evropy. Velmi ho fascinuje srovnání českého a maďarského kulturního kontextu, neboť tyto dva národy považuje za svého druhu protiklady v jinak kulturně velmi spřízněném regionu střední Evropy.

Andor Mészáros se poprvé dostal do Prahy v roce 1992 v rámci svého studia dějin a literatury. Začal si všimnout vazeb mezi oběma kulturami. Jeho velkým tématem je česká komunita v Budapěšti v dobách dualismu, tedy druhé poloviny 19. století, kterou nazývá budapeštskými Čechy. Stejně tak připomněl důležitou roli Karlovy univerzity v udržování čilých česko-maďarských kulturních styků

v průběhu několika staletí. István Vörös je literárně asi nejznámější z přítomných bohemistů. Proslul svými překlady Vladimíra Holana. V poslední době se zabývá překlady básní Miroslava Holana a sám pro sebe objevil krásu veršů Jaroslava Vrchlického. Bohužel nenachází odezvu u maďarských nakladatelů, pro které je tento autor v maďarštině nezajímavý. István Vörös na otázku, proč tak rád překládá poezii, odpověděl, že čeština a maďarština si jsou v básních navzájem velmi podobné, zejména akcentem na první slabice, ale také bohatostí slovní zásoby a významovými valéry. Zajímavá skutečnost, na které se shodli všichni tři přítomní bohemisté, je, že velmi špatně převoditelný do maďarštiny je Jan Skácel. Ačkoliv se o to pokoušelo už několik maďarských překladatelů, výsledek byl vždy velmi rozpačitý. Vysvětlením může být, že poetika Jana Skácela je něčím bližší maďarské literatuře, a tudíž se vytrácí potřebný překladatelský kontrast. Závěrem se přítomní rozhovořili o tom, že založili Nadaci sv. Vojtěcha v Ostrihomi, která se zabývá badáním o středoevropské identitě, zejména z pohledu kulturologie a literární teorie. Raš

Souboj čtenářů,

soutěž ve znalosti obsahu knih v rámci kampaně na podporu četby knih Rosteme s knihou, pořádá společnost Svět knihy. Soutěž je určena kolektivům dětí 6. tříd základních škol a odpovídajícího ročníku víceletých gymnázií. Děti odpovídají na kvízové otázky, které prověřují, do jaké míry čtenému textu porozuměly a jaké znalosti o obsahu knih četbou získaly. Do letošního pátého ročníku se zapojilo 57 tříd z celé republiky. Z online předkola postoupilo 5 tříd, a to z Břeclavi, Děčína, Jindřichova Hradce, Šumperka a Prahy 9. Absolutním vítězem se stala třída z **Gymnázia V. Nováka v Jindřichově Hradci**.

Mladý pohled na stáří a osamění

Nestává se tak často, aby se prvotina nějakého autora stala bestsellerem hned v několika zemích. **Norské autorky KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLDOVÉ se takový majstrštych povedl s knihou Čím jdu rychleji, tím jsem menší.**

Křehkou mladou blondýnku byste na první pohled určitě netipovali na autorku knihy o stáří, osamění a smrti, i když je třeba podotknout, že k těmto vážným tématům přistupuje s humorem a nadhledem. „Často se mě lidé ptají, proč jsem zvolila právě tahle témata a starou osamělou hrdinku, která se vyhýbá společnosti a má vlastně život za sebou. Pro mě to byla výzva. Říkala jsem si, že všechno, co hlavní postava prožívá, můžeme vzít za vlastní bez rozdílu věku. Čtenáři se s ní

mohou identifikovat, i když se tak jako ona vůbec necítí. Mohou si říct, že v takové situaci ještě nejsou, ale to neznamená, že nemohou znát její pocity. Setkala jsem se s třináctiletým chlapcem, který je nemocný a tráví život téměř izolován od světa, a on mi řekl, že se v mé hrdince poznal, takže na věku nezáleží,“ vysvětlila Kjersti následně v rámci setkání, jež v pátek po poslední zaplnili Komorní sál, aby se s ní setkali tváří v tvář. Zajímavým prvkem knihy je matematika, která je humorně začleněna do textu a čtenáře nutně musí zajímat, jak se tam ocitla, proč jí autorka využívá? I tahle otázka na setkání s Kjersti Annesdatter Skomsvoldovou padla. „Víte, já jsem původně spisovatelkou být neměla a ani jsem to neplánovala, nějak to přišlo samo. Ale protože jsem studovala matematiku, fyziku a statistiku, říkala jsem si, že by ty roky neměly přijít vnivětřil. „Matematika mi pomohla vyrovnat se s tím, jak dlouho mi trvalo, než jsem knihu napsala. Byly to celé čtyři roky, ale já jsem věděla, že stejně jako v matematice mi každá rovnice nakonec musí vyjít, tak i knihu se mi podaří dokončit.“ Román Čím jdu rychleji, tím jsem menší si získal nejen srdce čtenářů, ale dostalo se mu i nadšeného přijetí ze strany kritiků. Může se pochlibit také cenou Tarjei Vesaase pro nejlepší prvotinu roku i divadelní adaptací. Ale co je pro nás české čtenáře hlavní je, že byl přeložen do více než dvaceti jazyků, z nichž jedním je právě čeština. JaM

Plním Verneovy sny

Oblíbený autor a novinář **ONDŘEJ NEFF** nemůže na letošním Světě knihy chybět a to hned ze dvou důvodů. Zaprvé proto, že jedním z hlavních témat veletrhu je žánr sci-fi a fantasy, a druhým důvodem je křest jeho nejnovější knihy **Tajemství pěti světadílů**.

Jak se v současné době daří české fantasy a sci-fi literatuře?

Daří se jí dobře. Prožíváme velký rozkvět žánru, máme nové kvalitní autory i specializovanou nakladatelství. Myslím, že příznivci fantasy a sci-fi si rozhodně mají z čeho vybírat.

Pronikla nějak česká kniha tohoto žánru na zahraniční trh?

Myslím, že ne. Ono je to problematické, aby nějaký neamerický autor pronikl na cizí území a to z několika důvodů. Je to jednak proto, že komunita sci-fi a fantasy dává primárně přednost americké produkci a v druhém řadě pak volí domácí autory. Dalším problémem je překlad. Přestože je to zábavná literatura, tak bývá jazykově specializovaná, jsou tam nestandardní termíny a je to tedy na překlad složitě.

Která země tomuto žánru kraluje?

Lídrem byli, jsou a nejspíše i budou angloameričané. Vzhledem k dominanci jejich jazyka je nereálné si myslet, že by to někdy bylo jinak a někdo by je předstihl. Zajímavý je ale vývoj v ruské literatuře, kde jsou velmi dobří autoři a u nás jsou hodně čtení. Z hlediska zahraničních literatur tohoto žánru bych v oblíbenosti řadil Rusko na druhé místo.

Na veletrhu budete kritičt svou knihu Tajemství pěti světadílů, můžete nám ji představit?

Je to projekt, který vznikl před sto lety v hlavě Julese Vernea. Na sklonku své tvůrčí éry si usmyslel, že udělá jakousi syntetickou verneovku, tedy knihu, v níž se objeví nejznámější figury z jeho dosavadních děl. Nakonec už na realizaci neměl sílu a já jsem se rozhodl, že ten plán uskutečním za něj. Jde o trilogii, z níž první knihu budeme křtít, druhá už je hotová a vyjde v lednu příštího roku a třetí právě dopisují. A aby to nebylo tak jednoduché, tak jsem příběh pojal i jako spojovací články mezi verneovkami a dílem českého autora J. M. Trosky, který ve svých knihách použil Verneova hrdinu kapitána Nema. Ve své trilogii tedy vysvětluji i to, jak se Nemo do těchto příběhů dostal a je tam mnoho dalších odkazů na Vernea i Trosku. Žánrově se příběh řadí ke steampunku, což je oficiální termín pro žánr zaměřený na parní technologie, tedy letadla na páru, počítače na páru. Jsou to věci, které neexistovaly, ani nemohly existovat, ale je to typický příklad fantastické pseudo-techniky, což je moje oblíbené téma. JaM

AUDIOKNIHA ROKU POPRVÉ

„Audioknihy poslouchám drahá léta, v podstatě už od malička. Protože v posledních dvou letech jich vychází opravdu velké množství, přišlo mi škoda, že nemají nějaké ocenění od odborné poroty,“ říká Jakub Horák, zakladatel a štrýce ceny Audiokniha roku. Výsledky jejího prvního ročníku vyhlásil a ceny společně s moderátorem Vladimírem Krocem předal v pátek odpoledne ve Velkém sále Průmyslového paláce. Ze šestaosmdesáti nominovaných titulů ocenila dvacetičlenná porota audioknihy Emil a detektivové (Audioberg) za nejlepší obal, Nemesis (Radioservis) za nejlepší hudbu. Nejlepším interpretem se stal Hynek Čermák za Národní třídu (OneHotBook). Nejlepší audioknihou pro děti a mládež se stal Tatínek 002 Arnošta Goldflama (Audioberg). Za nejlepší jednohlasou audioknihou byly zvoleny Osudy dobrého vojáka Švejka v podání Oldřicha Kaisera (Radiodervis), za nejlepší vícehlasou Nemesis (Radioservis). Zvláštní cenu poroty obdržela online služba Audioteka.cz a cenu posluchačů podpořenou 1557 hlasy získal Forrest Gump v podání Jana Hartla (Kristián). IK

Dotek portugalské literatury na veletrhu

Významným literárním hostem letošního 20. knižního veletrhu Svět knihy je sympatická a velmi komunikativní portugalská autorka **TEOLINDA GERSÃO VÁ**. Tato vzdělaná dáma debutovala románem *Mlčení*, který se stal jedním z nejvýznamnějších děl portugalské literatury druhé poloviny 20. století. Na besedě se Teolinda Gersãoová vyznala ze svých tří hlavních témat, která procházejí celou její literární tvorbou zahrnující hlavně romány a deníkovou literaturu. Prvním z nich je komunikace. Ne náhodou se v jejím textu objevují velmi barvitě popisy zvukových nálad, valéry mlčení a ticha, stejně jako plynoucích slov. Komunikací autorka považuje za velmi složitou mezilidskou interakci, která probíhá v mnoha rovinách od intimní, přes pracovní až po společenskou sféru. A komunikace je nesrovnatelně složitější pro ženy, které od přírody mnohem více mluví a navíc před několika desetiletími prošly výraznou proměnou své role ve společnosti. Dalším velkým autorčinným tématem je láska. Lásku považuje za stejně složitou a komplikovanou jako komunikaci. Podle jejího názoru, láska nemůže být

šťastná, pokud partneři nemají rovnocenný vztah. A posledním tématem, které se prolíná celou její knižní tvorbou, je Lisabon. Toto město je plné literárních kontextů, ostatně už jeho založení se odehrálo v literární legendě. Podle této legendy ho založil na své plavbě Odysseus. Ačkoliv se Teolinda Gersãoová narodila v Coimbre, studovala v Německu, přesto je Lisabon její srdeční záležitostí. Raš

Maďarská katolická literatura pod drobnohledem

V pátek dopoledne byla při panelové diskusi představena právě vydávaná nová publikace **Antologie maďarské katolické literatury**. Historik, teoretik a generální ředitel Balassiho institutu v Praze Pála Hatos přiblížil její obsah a východiska, podle kterých antologie vznikala. Mimo jiné připomněl: „Katolická literatura musí obstát i jako literatura, nemůže na sebe natáhnout jen plášť konfesionalisty a uplatnit se jenom proto, že je katolická.“ Naproti tomu překladatelka Lucie Szymanowska kladla přednostní důraz na náplň a skutečné nábožen-

ské směřování jednotlivých ukázek, které označila za podstatnější než hlediska estetická a literární. Literární historička Simona Kolmanová zdůraznila, že českému čtenáři se v překladech dostává množství maďarských knih, ale katolická literatura byla doposud bílým místem. Naznačila rovněž rozdělení antologie do kapitol před rokem 1919, meziválečného období, literatury po roce 1945 a od roku 1989 do současnosti. Moderátor diskuze Martin C. Putna připomněl, že „Pro českého čtenáře může být nejzajímavější to, že potká jména, která už zná,

ale potká je v jiném kontextu.“ V tomto ohledu zmínil třeba Attilu Józsefa. Okrajově se diskuze dotkla také židovských konvertitů z řad maďarských katolických básníků, ožehavých témat postojů některých básníků v meziválečném období nebo koexistence maďarské katolické církve a literatury s komunistickým režimem, která byla méně vyrocena než kupříkladu v bývalém Československu. Martin C. Putna připomněl, že obzvláště sarkasticky se k této otázce vyjádřil spisovatel Péter Esterházy, který bude hostem Světa knihy v sobotu dopoledne. IK

Sázet na chytrého čtenáře

Především směrem k problematice středoevropské žurnalistiky a médií po roce 1989 se v pátek odpoledne ubírala debata nazvaná **Pád berlínské zdi: Odrad demokratizace společnosti a svobody projevu v literatuře a novinářství**. Její moderátorkou byla šéfredaktorka časopisu **INDEX on Censorship** Rachael Jolley. V křeslech diskutujících usedli maďarský literární historik a teoretik **Csaba Gy Kiss**, německý spisovatel českého původu, žijící od roku 1978 ve východním Berlíně, **Jan Faktor** a šéfredaktor Týdeníku Respekt Erik **Tabery**. Ten v úvodu debaty vyjádřil názor, že svobody slova je u nás v posledních pětadvaceti letech poměrně vysoká a že česká společnost je nebyvale svobodná, což může, ve chvíli, kdy si to uvědomí, ještě prohloubit. Csaba Gy Kiss se pak vrátil k maďarským médiím v období tzv. „gulášového komunismu“ tedy za vlády Jánose Kádára a objasnil skutečnost, že většina obyvatel byla naladěna spíš prokádárovsky a prosadit změny v oblasti médií bylo tudíž dost komplikované a zdlouhavé. „Já jsem měl to štěstí, že jsem žil ve východním Berlíně ale mediálně v západním Německu. Ani minutu denně

jsem se nedívali na východoněmeckou televizi,“ přiznal poté Jan Faktor a popsal rovněž, že svobodné informace získané ze západoněmeckých médií, které tlumočil na svých návštěvách v 80. letech v Praze, vyvolávaly jisté rozpaky. Csaba Gy Kiss se svěřil se zjištěním, že úroveň maďarských médií podle jeho mínění klesá, jsou v poslední době stále více bipolární a vyrocena ve střetech mezi pravici a levicí. Naproti tomu německá média podle Jana Faktora, procházejí obdobím jakési nivelizace, kdy někdejší kvalitní

a mnohdy břitké diskuze stále více nahrazuje středoproudý soulad. Zajímavou výměnu názorů pak otevřel Csaba Gy Kiss přesvědčením, že současná žurnalistika se stále více podbízí čtenáři konzumentovi a masivně tak klesá její úroveň. Méně skeptický Erik Tabery oponoval: „Neplatí úměra, že bychom museli jít naproti hloupému čtenáři, abychom měli více peněz a více čtenářů.“ A na konkrétních zkušenostech s časopisem Respekt dokumentoval, že stojí zato sázet na chytrého čtenáře. IK

ČESKÝ BESTSELLER ZA ROK 2013

Slavnostní předání ocenění nakladatelům a autorům nejprodávanějších knižních titulů vydaných v roce 2013 se konalo již popatnácté. Absolutním vítězem v počtu prodaných výtisků za loňský rok se stal **ZDENĚK SVĚRÁK** se svou knihou *Po strništi bos*.

Skřípec není popravěš

Překlad je bezesporu těžká disciplína, a proto by se do ní neměl pouštět nikdo, kdo si v daném jazyce není jistý v kramflecích. Bohužel se tak neděje. Z tohoto důvodu je tu anticena Skřípec, která na nešvary v překladech každoročně upozorňuje.

„Skřípec není popravěš pro překladatele, ale místem pro hájení jazykové kultury,“ zaznělo v úvodu pátečního předávání anticen, které byly jako vždy provázeny velkým zájmem návštěvníků veletrhu. Následovalo představení „oceněných“ prací. Martina Černá si anticenu vysloužila za překlady několika divadelních her argentin-

ských dramatiků Rafaela Spregelburda a hry *Maska* Eduarda Pavlovského. Odborná porota Obce překladatelů ve složení Jiří Hanuš, Jan Jeništa, Jan Seidl a Vratislav Slezák shledala v její práci závažná pochybení, která zcela mění některé původní scény a ztěžují tak interpretaci daných her. Například původní poznámku „chytne ho kolem pasu“ přeložila Martina Černá jako „chytne ho za opasek“. Další kousek se překladatelce povedl třeba ve scéně, kdy dva hrdinové scházejí po schodech „jeden na zádech druhého“, což překladatelka vysvětlila jako „měli na sobě bačkory“. „Takový chybný překlad jednak mění děj, ale také kompli-

kuje práci rekvizitářům, kteří třeba právě v tomto případě musí na každé představení sehnat bačkory,“ komentovali s humorem členové poroty nevalitní překlad. Druhým „laureátem“ anticeny je Petr Polák, který při překlady románu *Charlotte Bronteová* Jana Eyrová a souboru *Meč s fénixem* a jiné povídky Roberta E. Howarda využil starší již vydané překlady z 50. let v takové míře, že jde o plagiátorství. Přestože čtení některých pasáží z „oceněných“ prací bylo doprovázeno salvami smíchu, bylo to vlastně smutné poslouchání. Snad už příště bude překladatelsky lépe. JM

Sci-fi, fantasy a svět tvorba

Tématem 20. ročníku knižního veletrhu Svět knihy se staly žánry Sci-fi a fantasy. O tom, jak na tyto žánry nahlížet a definovat je, pohovořili ve svizně a vtípně koncipované přednášce Pavel Šidák, literární historik a teoretik, a Jan Kotouč, autor sci-fi textů oceněný Cenou Karla Čapka.

Předně je potřeba si uvědomit, že ačkoliv se sci-fi a fantasy dávají jedním dechem do společné kategorie, jde z hlediska literární teorie o dva dosti odlišné žánry. Sci-fi je postaveno na fantastice, která se točí kolem technologií, které „ještě nebyly vynalezeny“, zatímco fantasy žánr je postaven na světě kouzel. Pro sci-fi dila z toho plyne, že musí být postavena na výdobytcích „tvrdé vědy“, tedy exaktních a technických věd, nikoliv například filosofie. Proto tak častým tématem sci-fi jsou nejruznější lety do vesmíru, obhánění časoprostorů a podobné kulisy.

Přednášející uvedli zajímavá data prodejnosti jednotlivých žánrů na anglosaských knižních trzích. Nejprodávanější je žánr romantiky a příběhů pro ženy, druhou příčku obsazují de-

tektivky a kriminálky, třetí místo patří fantasy a teprve na čtvrté příčce se objevují knihy psané v žánru sci-fi. Z toho vyplývá jeden zajímavý poznatek. Lidé o něco raději přijímají příběhy postavené na kouzlech než na technických predikcích.

Je zajímavé se podívat na sci-fi literaturu z pohledu zájmu čtenářů. Vydat dílo začínajícího autora není v žánru sci-fi takovým rizikem, jako třeba v oblasti obecné literatury. Sci-fi a fantasy má skalní čtenářské jádro, které koupí prakticky každou vydanou knihu. Proto si u nás nakladatelé mohou v tomto žánru dovolit náklady ve výši 500 až 2000 výtisků, což jsou poměrně vysoká čísla. Další výhodou žánru je, že jeho fanoušci tvoří poměrně pevnou komunitu, která si vydává

časopisy a sdílí své čtenářské zážitky na sociálních sítích, knihy tak mají velice laciný marketing.

Podstatným znakem sci-fi literatury je, že její autor si musí vytvořit svůj svět, to znamená vzájemně bezrozměrnou fantastiku. Zatímco autoři románů odehrávajících se na pozadí reálného prostředí musí vyjít z detailního sběru konkrétního materiálu, sci-fi autoři si tento svět kompletně vymyslejí. Ale i oni jsou ve své „světotvorbě“ limitováni. Jimi vymyšlená fantastika musí být odvozena od reálného světa, jinak bude pro čtenáře nepochopitelná.

Závěrem besedy byly zmíněny základní podžánry sci-fi literatury, ke kterým patří hard sci-fi (kladoucí akcent na fantasijské technologie), military sci-fi, space opera (která se vyvinula z původně pokleslých děl tohoto žánru), planetární romance, steam punk (odkazující se ke klasice), cyber punk a postapokalyptické sci-fi. Raš

PRAHA PAŘÍŽSKÝMA OČIMA

Francouzský spisovatel **JEAN-MICHEL GUENASSIA** představí v sobotu 17. 5. od 17 hodin v sále Rosteme s knihou svůj nový román *Vysněný život* Ernesta G. Pro české čtenáře je na knižce zajímavý mimo jiné i fakt, že se její děj v drtivě většině odehrává v někdejší Československu v průběhu prakticky celého 20. století. Díky svým četným kontaktům s Čechy, žijícími v Paříži a díky autorově úctyhodné znalosti české literatury jsou kulisy a realie románu velmi věrohodné a přesné.

Do jaké míry může být ale román, odehrávající se v tomto prostředí atraktivní pro francouzského čtenáře? J.-M. Guenassia říká: „**Nepředstavuje to žádný problém, francouzští čtenáři velmi obdivují českou kulturu a Prahu zbožňují.**“

A co chystá Jean-Michel Guenassia v nejbližší budoucnosti? „**Moje nová kniha je hotová a vyjde v únoru 2015. Je to román s hodně odlišným tématem, odehrává se v současnosti mezi Londýnem a Novým Dillí. Také jsem v roce 1986 napsal detektivku, která už je rozebrána, kompletně jsem ji přepsal a vyjde jako paperback v červnu 2014. Jmenuje se *Derniere Donne* (Poslední dáva).**“ IK

Jak dopadl Slovník roku 2014?

Už tradičně se na Světě knihy udělovala cena Jednoty tlumočnicků a překladatelů Slovník roku. V jedenadvacátém ročníku, kde bylo přihlášeno jedenadevadesát adeptů, rozhodla odborná porota takto:

- Hlavní cenu SLOVNÍK ROKU 2014 získal: **Padevět, Jiří: PRŮVODCE PROTEKTORÁTNÍ PRAHOU**. Academia, Praha, 2013.
- Cena poroty za překladový slovník: **Radojkovič Kubešová, Branka: ČESKO-SRBSKÝ SLOVNÍK**. Srbské sdružení sv. Sáva, sdružení srbské menšiny v ČR, a Srbské kulturní centrum, Praha 2013. 1. vyd
- Cena poroty za výkladový slovník: **KNiha FILOZOFIE**. Euromedia Group, k.s. – Knižní klub. Praha, 2013.
- Cena poroty za encyklopedické dílo: **Soukup, Vladimír – David, Petr: DĚJINY ZÁMKŮ V ČECHÁCH, NA MORAVĚ A VE SLEZSKU**. Euromedia Group, k.s. – Knižní klub. Praha, 2013.

- Cena poroty za biografický slovník: **Komplet 3 HUDEBNĚ-LITERÁRNÍCH SLOVNÍKŮ, HUDEBNÍ DÍLA INSPIROVANÁ SLOVESNÝM UMĚNÍM** vše Nakladatelství Masarykovy univerzity, Brno, 2011–2013.
- Cena poroty za elektronický slovník: **Kolektiv autorů: ČESKÝ SLOVNÍK POJMŮ KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI**. AFCEA – Kybernetická bezpečnost, Praha 2012.
- Čestná uznání: **Košková, Mária: BULHARSKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍK II. Л-П.**, Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV / Slovenský komitét slavistov, 2013. **Novák, Lubomír: JAGHNŮBSKO-ČESKÝ SLOVNÍK**, Filozofická fakulta UK, Praha, 2010. **Hudecová-Podhorná, Soňa: KURIATKO V KASTRŮLKE, česko-slovenský a slovensko-český (občas aj výkladový) slovník gastronómie**, Vydavateľstvo Kontakt, Jungmannova 20, Bratislava 2012. IK

THE LAST MAN OF PRAGUE

The prestigious Jiří Theiner award is presented annually by Book World, Ltd. to a living person or an institution, whose work has significantly contributed to the dissemination and promotion of Czech literature abroad. This year's award was presented to **PETER DEMETZ**, German studies expert, translator, writer, essayist and professor emeritus of the Yale University, who accepted the prize in person at ninety-two years of age.

Peter Demetz started the meeting by shortly reminiscing about his life, his student years in Prague between the wars, his Prague years after the war, as well as the time when he had to leave both his beloved Prague and the country. „We only made it across the border the second time. The German police arrested us and handed us over to the CIA, and we had swell time with them. They drove us to the US military barracks for meals, where we enjoyed such delicatessen

as stewed fruit, a thing unknown to us for several years before that. After that I worked for Radio Free Europe in Germany and like my many colleagues I eventually ended up in the United States, where I had settled for good – but I never severed my connection with Prague.” A proof of this can be found both in the author's translations and original works, of which Prague is the focus. „In the nineties, an entire generation of American students went to Prague, returning full

of Kafka and Havel. I was trying to explain to them that no matter how highly I think of the two, that they are not all of Prague, that the city has many more facets,” Demetz describes the origins of his writing about Prague. To conclude the programme, professor Martin C. Putna, member of the Jiří Theiner Award jury, compared Peter Demetz to the „last Romans” – a term applied in ancient Rome to people who had remained true to the tradition of something significant, who had experienced the ideal of the past, the golden age. But Putna then jokingly altered the term to the „last man of Prague”, since Peter Demetz has first-hand experience of Prague's golden age, when the German-Jewish-Czech culture blossomed here between the wars. The meeting in the packed Literary Theatre could have continued for hours, as Peter Demetz has many precious memories to share, but the Jiří Theiner award, the event's highlight, had to be presented. „Thank you for the unique honour of being here and accepting this award”, the moved laureate of the prestigious prize uttered. „I feel very honoured. I thank the jury, the Theiner family and the Book World's director Dana Kalinová, who had never lost hope that I would eventually make it to Prague. Of course I couldn't let her down and I am very happy that I could have been here with you.”

JaM

The Readers' Contest

– book-knowledge quiz organised by the Book World company as part of its campaign for the support of reading Growing with the Book. The competition is open to teams of sixth-graders from elementary schools and the corresponding classes of grammar schools. Children answer quiz-style questions designed to reveal the extent to which the contestants have understood the text in question and the knowledge they gained concerning the content of the book. This year's fifth annual contest was joined by 57 teams from all over the Czech Republic. Five of these teams – Břeclav, Děčín, Jindřichův Hradec, Šumperk and Prague 9 – qualified for the final from a preliminary online round. Children from **the V. Novák Grammar School in Jindřichův Hradec** became the absolute winners.

A Fresh Perspective of Old Age and Loneliness

It does not often happen that an author's debut becomes a bestseller in several countries at once. The Norwegian author **KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLD** has achieved just that with her book **The Faster I Walk, the Smaller I Am**.

Few people would guess that this fragile young blonde wrote a book about old age, loneliness and death – although it should be noted that she treats these serious topics with humour and healthy distance. „People often ask me why I chose these themes and an old lonely protagonist, who shuns society and her life is somehow spent. For me it was a challenge. I thought to myself that everything the character is experiencing we can take for our own irrespective of the age difference. Readers can identify with her even when they don't feel like her in the least. They can say to themselves that they are not in the

same situation as her yet, but that doesn't mean they can't understand her feelings. I met a thirteen-year-old boy who is ill and lives his life virtually isolated from the world and he told me that he recognised himself in my hero, which means it's not about age,” Kjersti explained to the book fair visitors, who had flooded to the Lecture Room to meet the author face to face. Mathematics represents an interesting element in the book, cleverly interwoven into the text, and it makes readers wonder how it got there and to what purpose is the author using it. It was also one of the questions Kjersti Annesdatter Skomsvold was asked. „You know, originally I wasn't supposed to be a writer, I didn't plan it, it just sort of happened by itself. But because I had studied mathematics, physics and statistics, I thought that all these years shouldn't come to waste and I incorporated them into my texts,” she explained. „Maths helped me come to terms with the long time it took me to write the book. It took four years, but I knew that just like in maths every equation must have a solution eventually, that I will also succeed in finishing the book.” The novel **The Faster I Walk, the Smaller I Get** has won not just the hearts of readers, but it was also enthusiastically received by critics. It can boast, among other, the Tarjei Vesaase award for the best debut of the year and theatrical staging. Czech readers will be chiefly interested in the fact that the book has been translated into more than twenty languages, Czech being one of them.

JaM

AUDIO BOOK OF THE YEAR – TAKE ONE

„I've been listening to audio books for many years now, basically since childhood. And because the number of audio books has hugely increased in the last two to three years, it seemed a pity that these works lack some sort of award presented by an expert jury,” says Jakub Horák, founder and advocate of the Audio Book of the Year Award, who announced the results of the competition's very first run together with the event's moderator Vladimír Kroc on Friday afternoon in the Industrial Palace's Large Theatre. The twenty-member jury selected the following titles from among the eighty-six nominees: Emil a detektivové (Audioberg) for the best cover; Nemesis (Radioservis) for the best music; Hynek Čermák was awarded as the best actor for **Národní třída** (One-HotBook). **Tatínek 002** by Arnošt Goldflam (Audioberg) was voted the best audio book of the year for children and young people, while **Osudy dobrého vojáka Švejka** (Good Soldier Schweik) read by Oldřich Kaiser (Radiodervis) was voted the best single-voice audio book, with **Nemesis** (Radioservis) taking the prize for multiple voices. **Audioteka.cz**, an online service, received the jury's special prize, and **Forrest Gump** (Kristián) read by Jan Hartl was awarded the listeners' prize, having received 1557 votes.

IK

Running Away from Ourselves

On late Friday afternoon the book fair played host to a meeting of Hungarian Bohemists, or experts in Czech studies. The programme borrowed its framework from the recently published anthology with the poetic title **On the Run from Ourselves**. The debate, marked by many honest confessions, was moderated by Marta Pató. Its participants represented three generations of Hungarian Czech studies – **Csaba Gy. Kiss**, whose first translations were published in the sixties, **István Vörös**, who began focusing on translating Czech literature in the eighties, and **Andor Mészáros**, who had made his debut in the field of literary translation in the 1990s.

Csaba Gy. Kiss' journey to translating Czech language was paradoxical. His educational prospects were somewhat marred by his parents' dissenting activities and by studying Czech he was hoping to enhance his chances of being accepted into university. As a young man he was strongly influenced by the events of the year 1968, a week of which he had experienced in Bratislava. Czech literature, film and literary magazines of the 1960s had then turned into an important source of lifelong inspiration for him. He holds authors like Ludvík Vaculík, Milan Kundera and Bohumil Hrabal in very high esteem. All his life he focuses on drawing comparisons between the cultures and national stereotypes of Central-European countries. He finds it fascinating to be able to compare the Czech and Hungarian cultural context, as he sees these two nations as representing something like two opposites in an otherwise culturally very closely connected region of central Europe.

Andor Mészáros visited Prague for the first time in 1992 as part of his history of literature studies and began observing the links between the two cultures. His key topic is the Czech community in Budapest at the time of dualism, i.e. in the 19th century, which he calls the Budapest Czechs. He also stressed the important role of the Charles University in maintaining lively cultural exchanges over several centuries.

István Vörös is probably the best-known writer of the three, renowned for his translations of Holan. Recently he mainly focuses on translations of po-

ems by Miroslav Holub and enjoys the beauty of Jaroslava Vrchlický's verse. Unfortunately he finds no response on the part of Hungarian publishers, who do not find this author interesting for Hungarian translation. When asked why he likes translating poetry so much, István Vörös said that the Czech and Hungarian language are very similar in poetry, especially through their accent on the first syllable, but also in the wealth of vocabulary and nuances of meanings. It is interesting to note – and all three Hungarian Bohemists had agreed on that – that the poet Jan Skácel is very difficult for a Hungarian translator. No matter which Hungarian translator had tried, the result was always a little awkward. Perhaps Jan Skácel's poetic style is, in some respects, closer to Hungarian literature, which means the necessary translating contrast is missing.

To conclude with the trio talked about the St. Adalbert Foundation in Esztergom which they established and which focuses on research of Central-European identity, especially from the perspective of culturology and literary theory.

RaŠ

Making Jules Verne's Dream Come True

ONDŘEJ NEFF – popular author and journalist – and **Book World 2014** fit very well together for two reasons. One is that science-fiction and fantasy is one of the book fair's main topics, the other being the launch of **Neff's latest book Tajemství pěti světadílů (The Five Continents Mystery)**.

How is Czech fantasy and science-fiction literature currently faring?

It's doing well. The genre itself is experiencing a boom, we have very good new authors and specialised publishing houses. Fantasy and sci-fi fans certainly have a lot to choose from.

Has any Czech book in this genre made it to a foreign market this year?

I don't think so. It isn't easy for a non-American author to enter a foreign territory – for a couple of reasons. The sci-fi and fantasy community prefers American production and only then turns to domestic authors. Another problem is translation. Even though we are talking about entertainment literature, its language tends to be very specific and includes special terminology, which makes translating it difficult.

Which country holds sway over the field?

The Anglo-Americans have been, are, and probably will be the leaders. Given the dominance enjoyed by their language it is unrealistic to think that this could change and that somebody could get ahead of them. And yet there are interesting developments in Russian literature – its authors are good and very popular here. As far as foreign literature goes in this specific style, I'd say Russia enjoys the second

place in popularity.

You will be launching your new book here at the book fair. Can you tell us more about it?

This project was conceived a hundred years ago by Jules Verne. When he was nearing the end of his creative years he decided to write a sort of a synthetic Verne book – a book in which the best-known characters from all his previous works would appear. He didn't manage the book in the end and I decided to do it for him. It is a trilogy – the first book will be launched here, the second one is already finished and will be published in January next year, and I am currently finishing the third one. To make things even more complicated, I decided that the story should be a link between Verne's books and works by the Czech author J. M. Troska, who used Verne's Captain Nemo as a character in his own books. This is why my trilogy also offers an explanation of how Nemo became a part of these stories and numerous other references to both Verne and Troska. The style of my story is steampunk, which is an official term for a genre dedicated to steam technologies, such as steam airplanes, steam computers. Things like these have never existed and never could have existed, but they are perfect examples of fantasy pseudo-technology, my favourite topic.

JaM

A Touch of Portuguese Literature in Prague

The amicable and highly communicative Portuguese author **TEOLINDA GERSÃO** is an important literary guest of the 20th Book World book fair. This highly educated lady debuted in literature with her novel *Silence*, which turned out to be one of Portuguese literature's most influential novels of the latter half of the 20th century. In the course of the debate Teolinda Gersão revealed the three main themes that run through all her literary works, mainly consisting of novels and diary literature. The first of these three is communication – it is not by coincidence that her texts feature very colourful descriptions of soundscapes, shades of silence, as well as streaming words. The author sees communication as a very complex human interaction, unfolding on various levels – from intimate, through professional, to social. Communication is much more difficult for women, who, as their nature dictates, talk much more, and whose role within society has undergone a major shift several decades ago. The author's second big topic is love. According to Teolinda

Gersão love is just as complex and complicated as communication. She believes that there can be no happy love if the partners do not enjoy an equal relationship. The last of her themes is Lisbon, a recurring feature in all her work. This city is full of literary contexts and even its foundation features in a literary legend. According to this legend the city was founded by Ulysses during his travels. Even though Teolinda Gersão was born in Coimbra and studied in Germany, Lisbon lies at the very bottom of her heart. Raš

Close Look at Hungary's Catholic Literature

The brand new **Anthology of Hungarian Catholic Literature** was introduced during a panel discussion on Friday afternoon. Pál Hatos – historian, theoretician and managing director of the Balassi Institute in Prague, talked both about the book's content and the conditions surrounding its publication. Among other he said: „Catholic literature must show itself to be literature – it cannot simply put on the confessional guise and be accepted simply because it is catholic.“ Translator Lucie Szymanowska, on the other hand, placed key emphasis on the content and on the truly religious outlook of the various excerpts, giving

them precedence over both the aesthetic and the literary point of view. Literary historian Simona Kolmanová stressed that Czech readers have many Hungarian books available to them in translation, but catholic literature has so far been missing. She also mentioned that the anthology is divided into several chapters – prior to 1919, period between the wars, literature after 1945 and the period from 1989 to the present. Martin C. Putna, the discussion's moderator, added: „What might prove most interesting for Czech readers is that they will encounter names they already know, but this time in a different context.“ Putna

mentioned Attila József as an example. On the margins, the debate had also touched upon Jewish converts among Hungarian catholic poets, the uneasy topic of some of the poet's attitudes between the wars, and the co-existence of Hungary's catholic church and literature with the communist regime, which was not quite as dramatic as, for example, in former Czechoslovakia. Martin C. Putna reminded the audience that Péter Esterházy, who will be Book World's guest on Saturday afternoon, has expressed an especially sarcastic view of this question. IK

Betting on Bright Readers

Friday afternoon's debate entitled **The Fall of the Berlin Wall: How the Democratization of Society and Freedom of Speech Are Reflected in Literature and Journalism** was primarily concerned with issues pertaining to Central-European journalism and media after 1989. It was moderated by the **INDEX** on Censorship magazine editor-in-chief **Rachael Jolley**. The debate was joined by Hungary's literary historian and theoretician **Csaba Gy Kiss**, German writer of Czech origins, who has lived in East Berlin since 1978, **Jan Faktor**, and *Respekt* weekly's editor-in-chief **Erik Tabery**. Erik Tabery started the debate by expressing his opinion that freedom of speech has been in relative abundance here in the past twenty-five years and that the Czech society enjoys a unique spell of freedom, which it can further enhance once it realises it. Csaba Gy Kiss reminisced upon Hungarian media from the time of the so-called „goulash communism“ under János Kádár's government, stating that majority of the society was predominantly pro-Kádár, which made any changes in the sphere of the media complicated and protracted.

„I was lucky to have lived in East Berlin but, in terms of the media, in West Germany. We hadn't watched East-German television for a single minute during the day,“ Jan Faktor said, describing how the free information he had gotten from West-German media caused certain awkwardness when he had passed them on to people in Prague during his visits in the eighties.

Csaba Gy Kiss told the audience that in his opinion the quality of Hungary's media is decreasing and that they have lately become increasingly bipolar and explicit in the conflicts between political right and left. German media, on the other hand, as Jan Faktor has noted, are experiencing a certain pe-

riod of levelling, when qualified and often very poignant discussions of the past are being more and more replaced by mainstream harmony. Csaba Gy Kiss than provoked and interesting exchange of opinions by saying that today's journalism is increasingly pandering to its reader-consumer, which causes its quality to suffer massively. Erik Tabery was less sceptical when he argued that: „There is no direct proportion that would say that we have to reach out to a dumb reader in order to bring in more money and have more readers.“ He supported his claim that clever readers are worth betting on by quoting some of *Respekt's* own experience. IK

THE 2013 CZECH BESTSELLER

The awards ceremony for publishers and authors of best-selling book titles published in 2013 was held for the fifteenth time. The absolute winner in terms of the number of copies sold last year is **ZDENĚK SVĚRÁK** with his book *Po strništi bos*.

The Rack Is Not the Gallows

Translating is without doubt a difficult undertaking and should not be attempted by those who lack sufficient mastery of the language in question. Unfortunately, this is not always the case, and that is why the annual Rack anti-award (the Czech word „skřípec“ means pince-nez as well as rack) shines its spotlight on what went wrong in selected translations.

„The Rack is not a gallows for translators – it is a platform for advocating linguistic culture,“ such were the opening lines of the ceremony on Fri-

day, which traditionally attracts large audiences. Presentation of „awarded“ works ensued. Martina Černá received her anti-award for her translation of several dramas by the Argentine playwright Rafael Spregelburd and Eduardo Pavlovsky's play *The Mask*. The Czech Literary Translators' Guild expert jury, consisting of Jiří Hanuš, Jan Jeništa, Jan Seidl and Vratislav Slezák, revealed substantial shortcomings in her work, which give some of the original scenes a completely different meaning and hampers the interpretation of

the piece. The second „laureate“ of the anti-award is Petr Polák, who – in his translations of Charlotte Brontë's novel *Jane Eyre* and a collection entitled *Phoenix on the Sword and Other Stories* by Robert E. Howard – used older translations of the works published in the 1950s in such extent that it amounts to plagiarism. Even though the reading of excerpts from the „awarded“ works was often accompanied by bouts of laughter, in the end it made for sad listening. Let's hope the next translating season will be better. JM

Sci-fi, Fantasy and Creating Worlds

The genres of sci-fi and fantasy were selected as topics of the 20th Book World book fair. The literary historian and theoretician **Pavel Šidák** and the **Karel Čapek Award-winning science-fiction author Jan Kotouč** gave a swift, smart and witty lecture on how to perceive and define these genres.

First of all we must realise that even though sci-fi and fantasy are often mentioned as part of the very same category, from the point of view of literary theory they represent two distinct styles. Sci-fi is built upon fantastic foundations that revolve around „yet-to-be-invented“ technologies. Fantasy, on the other hand, stems from the world of magic. Works of science-fiction are therefore based on the achievements of „hard science“, i.e. exact and technical sciences, and not, let's say, philosophy. This is why sci-fi so often concerns itself with space flights, bending of time-space and similar backdrops.

The lecturers presented interesting data concerning the sales of various literary genres on English-language book markets. Romances and novels for women fare best, followed by detective

and crime novels. Third spot belongs to fantasy, while sci-fi is trailing behind on the fourth. From this we can draw the interesting conclusion that people are slightly more interested in stories about magic than their counterparts based on technological predictions.

It is interesting to look at sci-fi literature from the perspective of readers' interest. Publishing the work of an emerging author represents a smaller risk in science-fiction than it would, for example, in fiction as such. Sci-fi and fantasy have their die hard fans who buy virtually every book that is published. That is why Czech publishers of this genre can afford relatively high print runs, reaching 500 to 2000 copies. Another of the genre's advantage is that its aficionados usually make up a relatively compact community, which publishes its own magazines and

shares its reading experiences through social media, which means the books are marketed at very little cost.

One important feature of sci-fi literature is that its author must create his or her own world, which requires a fantasy that does not contradict itself. While authors of novels set in real environments must employ detailed research of specific material, sci-fi authors make their worlds up in their entirety. But they, too, are limited in their „world-making“. The fantastic elements they use must be somehow based in the real world, because otherwise they would be incomprehensible for the readers.

The debate was concluded by a mention of the key sub-genres of science-fiction literature, which include hard sci-fi (accenting fantastic technologies), military sci-fi, space opera (which has evolved from the „pulp“ works of the genre), planetary romance, steam punk (referring to some classic aspects), cyberpunk and post-apocalyptic sci-fi. Raš

PRAGUE THROUGH PARISIAN EYES

On Saturday, May 17, at 5 pm, in the Growing with the Book room, the French writer **JEAN-MICHEL GUENASSIA** will be introducing his new novel *Vysněný život Ernesta G.* (La vie rêvée d'Ernesto G.) Czech readers may find it interesting, among other things, that major part of the book's plot is set in former Czechoslovakia in a period covering almost the entire 20th century. The author's frequent contacts with Czechs living in Paris and his thorough knowledge of Czech literature mean that the novel's backdrops and details are authentic and accurate.

But can a novel set in such an environment be attractive for French readers? J-M. Guenassia says: „**This poses no problem. French readers admire Czech culture and adore Prague.**“

And what are Jean-Michel Guenassia's plans for the nearest future? „**My new book is finished and will be published in February 2015. This novel has a very different topic and its story unfolds at present, between London and New Delhi. In 1986 I wrote a detective story that has since sold out – I made a complete rewrite of it and it will be published in paperback in June 2014. It's called *Derniere Donne*.**“ IK

Results of the 2014 Dictionary of the Year

Book World traditionally plays host to the Dictionary of the Year competition award ceremony, organised by the Union of Interpreters and Translators. Ninety-one works were submitted in the competition's 21st year and the jury had ruled thus:

- Main Prize – **DICTIONARY OF THE YEAR 2014** – went to: **Padevěť, Jiří: PRŮVODCE PROTEKTORÁTNÍ PRAHOU.** Academia, Prague, 2013. (*Guide to Prague under the Protectorate*)
- Jury's prize for translation dictionary: **Radojkovič Kubešová, Branka: CZECH-SERBIAN DICTIONARY.** St. Sava's Serbian Association, Serbian Minority's Association in the Czech Republic and Serbian Cultural Centre, Prague 2013. 1st ed.
- Jury's prize for one-language dictionary: **KNiha FILOZOFIE.** Euro-media Group, k. s. – Knižní klub, Prague, 2013. (*Book of Philosophy*)
- Jury's prize for encyclopedic work: **Soukup, Vladimír – David, Petr: DĚJINY ZÁMKŮ V ČECHÁCH, NA MORAVĚ A VE SLEZSKU.** Euro-media Group, k. s. – Knižní klub, Prague, 2013. (*History of Castles in Bohemia, Moravia and Silesia*)

- Jury's prize for biographical dictionary: **Komplet 3 HUDEBNĚ-LITERÁRNÍCH SLOVNÍKŮ, HUDEBNÍ DÍLA INSPIROVANÁ SLOVNÍM UMĚNÍM.** Nakladatelství Masarykovy univerzity, Brno, 2011–2013. (*Set of 3 Music-Literature Dictionaries, Works of Music Based on Literature*)
- Jury's prize for electronic dictionary: **Coll.: ČESKÝ SLOVNÍK POJMŮ KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.** AFCEA – Kybernetická bezpečnost, Prague 2012. (*Czech Dictionary of Cybernetic Safety Terms*)
- Honorary mentions:
 - **Košková, Mária: BULGARIAN-SLOVAK DICTIONARY II. –.** Bratislava: Ján Stanislav's Slavonic Institute SAV / Slovakian Slavonic Studies Committee, 2013.
 - **Novák, Lubomír: YAGHNOBI-CZECH DICTIONARY.** Charles University Arts Faculty, Prague, 2010.
 - **Hudecová-Podhorná, Soňa: KURIATOK V KASTRĚLČU, česko-slovenský a slovensko-český (občas aj výkladový) slovník gastronómie.** Vydavateľstvo Kontakt, Jungmannova 20, Bratislava 2012 (*Czech-Slovak and Slovak-Czech Dictionary of Gastronomy*)